

SOMMARTINGET EN STOR SUCCESS

Nära 1,000 svenske män och kvinnor samlas vid Round Lakes stränder och dryfta för hela Svensk-Canada synnerligen viktiga frågor

Ett Svenskt Nationalförbund beslutes

En representativ komité tillsätts för att utreda frågan om detta Svenska Nationalförbund

Hälsningstelegram komma ända från Japan

Det mycket omfattade och omfattande svenska sommartinget vid Round Lake, Sask., är nu ett minne blott, men ett synnerligen angenämt sådant. Attningsenergi för öder korrespondent. Sommartinget blev en verklig success, det är icke tal därom, och det skall senare glömmas av dem, som hade förmånen att deltaga i det.

Och dock såg det icke mycket lovande ut, då Eder korrespondent efter en natts järnvägresa anlände till Broadview station tidigt på morgonen lördagen den 29 juni. Det hade regnat betydligt under natten, och ännu var himmelen ganska mulen. Någon automobil syntes icke till vid stationen, och man började fundera över, hur man egentligen skulle taga sig ned till den 20 mil avlägsna mötesplatsen vid Round Lake. Eder korrespondent hade emellertid en chance i bakfickan, i det mr. Johnson från Milestone, Sask., redan i Winnipeg lovat honom skjuts ned till mötesplatsen i sin automobil, som han kort till Broadview. Efter en stunds väntan kom även mr. Johnson och i väg har det till Round Lake. Vagnerna voro ännu delvis ganska blöta, ty där i trakten hade det regnat nära nog oavbrutet en vecka tid. Detta skeddade även, att en del av dem, som tänkt sig till sommartinget per automobil blevo avskräckta eller fördröda.

Vid elvåttiden var man framme vid mötesplatsen, som ligger synnerligen vackert i en dal, och här såg det samerigen icke uppmanande ut. Kl. 11 skulle Svenska Nationalbibliotekets årsmöte taga sin början, men än så syntes icke en kotte på platsen, icke heller märktes några egentliga spår efter platskomiténs förmedlade arbete. En svart förtvivlad började förmanas, men denna vek, då om en stund konsul P. B. Anderson och skräddarvärd Nilsson kommo fram med i automobil från Winnipeg. Hur deras bil de själva sågo ut efter den långa färdens i regn och lera, skola vi icke tala om. Snart hade vi även hr O. L. Holmgren och Axel J. Carlsson på platsen, och som tiden led, infann sig den ene efter den andre. Det beslöts emellertid att uppskjuta årsmötet till kl. 6 e. m. och att icke börja sommartingets program förrän följande dag, söndagen.

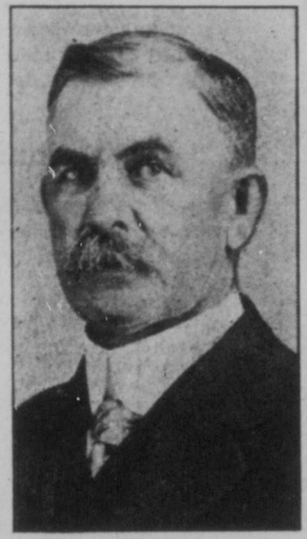
När ordföranden kl. 6 e. m. kallade till Svenska Nationalbibliotekets årsmöte, hade några hundra personer infunnit sig på platsen, och när det var över, kunde man rikta till ändå flera, som på ett eller annat sätt blivit fördröjda. Himlen hade nu klarat och solen skiner. Mötet hölls ute i det fria under den allra bästa stämning. Sedan ordföranden hållit hälsningstal och den gamla styrelsen uppsatt, registrerades de närvarande medlemmarna, och det visade sig därvid, att flera ganska avlägsna lokalbibliotek voro representerade. Hälsningsbrev från lokalbibliotek samt hälsningstelegram från excellensen David Bergström i Tokio, Japan, och vicekonsul Olof Hanson i Prince Rupert, B. C., upplästes. Sekr. uppläste också ett årsrapport, vilken antogs med tacksamhet. En organisationskomité, bestående av hr O. Nilsson, Axel J. Carlsson, P. M. Dahl och G. H. Silver tillsattes.

Häromdögen årsmötets egentliga ärenden överstötkade det avslutades med en del tacksägelse till och hurrarop för styrelsen och en del tjänstemän. Även herrades för Svenska Canada-Tidningen, som kraftigt stött biblioteksväsendet. Canada Posten kom även på tapeten och kritiserades skarpt för dess ärelösa hållning gentemot biblioteksväsendet. Den nyvalda styrelsen höll senare på kvällen sitt första möte, varvid tjänstemännarna förrättades. Konsul P. B. Anderson valdes till ordförande, Red. N. F. Brown till sekr., mr. A. Hermelin till kassör och O. L. Holmgren till bokförvaltare. Dessa tjänstemän utgöra bibliotekets verkställande komité.

Söndagen den 30 juni inleddes med strålade väder. På förmiddagen hölls gudstjänst i det fria för en ganska avsevärd publik. Stockholms Brassbands spelade en inledningsmarsch, varefter församlingens sjöng "Vår Gud är oss en värdig borg". Pastor A. G. Olson i Stockholm höll bön och pastor Alf Johnson i Stockholm läste en av Davids psalmer. Pastor J. P. Zettrvall från Winnipeg höll själva predikan. Under gudstjänsten uppstod en kollekt, som belöpte sig till \$40. För Skand. Centralkomité. Eder korrespondent undrade om den beräknade danska kyrkan vid Logan ave.

var ordentligt inriktad på "högmässan". Den som lever får väl se!

När musikören kl. 2 e. m. åter kallade till samling, hade en avsevärd massa människor samlats på platsen. Det beräknades att tvinget under söndagen besöktes av närmare 1,000 personer. Man hade även räknat till 150 automobiler samt otaligt med hästar.

P. B. Anderson

skjutars. Eder korrespondent förde ganska noggranna anteckningar över mötets program, men under resan till Winnipeg försvunno dessa. Han ser sig därför nödsakad att referera ur minnet och det kan därför handa, att en del nummer på programmet bliva omkastade.

Mötets ordförande, konsul P. B. Anderson, höll förrst en anslående hälsningstal, varefter Skandakören från Dubuo gävo några förtjänstfulla nummer. Denna kör sjöng sedan flera gånger under mötet och den visade sig vara synnerligen god och väl övad. Mr. Englund från Dubuo anförde den. Församlingen reste sig därefter och sjöng "Du gamla du fria" samt, ledd av mrs Albert Hermanson från Buchanan, "O, Canada". (Forts. å sid. 8)

Pres. Wilsons fjärdejuli-tal

Världsfrihet från autokratiens ok ärade vinnas genom detta krig, säger presidenten.

Vid George Washingtons grav höll president Wilson på fjärde juli ett tal, vari han förklarade, att Förenta Staterna och de allierade makterna i denna strid mot Tyskland och dess bundsförvant aldrig komma att nedsläpa svärdet, för än det en gång för alla för hela världen avgjorts, vad som 1876 avgjordes för Amerika. Presidenten förklarade bestämt, att det ej kan bli tal om någon kompromiss.

Vi anförer ur talet följande: "Dessa äro de mål, som världens folk kämpa för och som måste vinnas, innan det kan bli fred: 1) Störtandet av varje vilkorrighet överallt; som särskilt, hemligt och efter behag kan stora världens fred, eller om den för närvarande ej helt kan undanröjas åtminstone måste reduceras till fullkomlig ymnighet. 2) Avgörande av varje sporadiskt, vare sig om landområde eller suveränitet, ekonomiska arrangemang eller politiska förhållanden på sådant sätt, att det samma godkänns av det folk, saken gäller, och icke på grundvalen av materiella intressen eller förmåner för någon annan nation eller något annat folk, som för eget utfärdande och herraväldande nation önska ett avgörande af annat slag. 3) En överenskommelse mellan alla nationer om att i sitt uppträdande mot varandra följa samma principer om heder och ættning för det civiliserade samhälls allmänna lag som består av guldålders medborgarna i alla moderna stater i deras förhållande till varandra, på det att alla löften och överenskommelser årligt måste hållas, inga enskilda intriger eller sammensvärjningar smidas, ingen egenlystigt tillfogad skada lämnas ostraffad utan omödsadligt fortroende skapas på den grundval, som heter oansidigt aktning för varandras rätt. 4) Upprättandet av en fredsoverenskommelse som skall ställa säkerhet för en bestämd domstol, för vilken utslag alla måste höja sig och av vilken alla internationell ordning, som de direkt berörda folken ej i goda lyckats ens om, skall sanktioneras. Dessa stora mål kunna sammanfattas i denna enkla sats: Vad vi eftersträva är, att lagen skall härskas grundad på de regerades samtycke och med stöd av den allmänna opinionen inom mänskligheten."

Man väntar en ententeoffensiv

De allierade ha riktat flera kraftiga framstötningar mot de tyska linjerna

Avancera en och en halv mil

Tyske generalstabschefen ger bestämd order om en ny italiensk offensiv

I stället för den väntade tyska offensiven har man under den gångna veckans fått berättas general Foch taga initiativet på västfronten. Under veckans lopp ha visserligen endast mindre drabbningar utspelats, men med den växande styrka och med den överlägsenheten i luften, som ententen nu bevisligen har, tror man i militära kretsar, att general Foch skall bli i stånd att slå in på en ny taktik, och det är icke uteslutet, att de mindre trängningsarna skola utveckla sig till ett betydligt slag med ententen på offensiven, då de vinna en gynnsam anledning.

De allierade har riktat en del kraftiga framstötningar mot de tyska linjerna, och mest betydelsefulla var framstötten på Sommeffronten, där australiska och amerikanska trupper togo Hamel och Hamelskogen, och där de trängde sig fram över ett avstängt och en halv mil till ett betydligt utfäst angrepp. De allierade ha i en rad angrepp varit i stånd att överraska fienden, vilket bevisar, att ententen nu är överlägsen i luften. För närvarande delat om väldiga artilleriförband på Alsnefronten, och i Flandern ha artilleribrigaderna även upptagits med betydligt våldsamt. I synnerhet ha bombardemangen varit intensivt nära Lys och omkring Scherpenberg och Strazeole. Scherpenberg är en av den rad, höjder, som ligger väster om Kemmel och utgör det väsentliga stödet för Ypresfronten. Militärkritikerna äro av den upfattningen att ett slag förestår på denna del av den brittiska fronten. (Forts. å sid. 5)

CEDERSTRÖM OMKOMMEN.

Den kände svenske flygaren baron Cederström omkom förr, vecka, då en sjöplan fög över Bottniska viken. Närmare detaljer saknas. En kamrat, kapten Krokstedt, delade hans öde.

EN NY REPUBLIK.

En ny stat har uppstått i norra Ryssland under namn av republiken Wolgoadsche. Den nya republiken består av nordöstra Ryssland från Vita havet till asiatiska gränsen. Den uppgiva ha sympatier för ententen.

HEMSK JÄRVAGSOLYCKA.

Cirka 100 personer dödades och många skadades i en tågkollision fem mil från Nashville, Tenn., i tisdags. De flesta av de omkomna voro negrer.

TILL NORDPOLEN

Roald Amundsen fartyg "Maude", med vilket han skall söka uppnå nordpolen avgick den 28 juni från Kristiania norrut. Kapten Amundsen själv skall gå ombord i Tromsø. För sin avresa till, erhöi han ett lykønsningstelegram från president Wilson genom statssekreterare Lansing.

TYSKSke UTRIKESMINISTERN AFGAR.

Kejsar Wilhelm har beviljat avsked åt den tyske utrikesministern, dr Richard von Kühlmann, meddelades i tisdags från Berlin. Dr von Kühlmann blev utrikesminister den 6 aug. 1917 efter dr. Alfred Zimmermann. Orsaken till hans avsked torde vara det tal, han höll i riksdagen den 25 juni, vari han berättade Tysklands militära ställning och framhöll, att Tyskland aldrig kunde hoppas på ett fullt militärt avgörande i kriget.

TIDNING FÖR UTLANDESVENSKARNE

Enligt ett Paris-telegram till Svenska-Tidningen ha medlemmar av svenska kolonin i Paris haft möte för att diskutera ett förslag om startandet av en ny daglig tidning. Inbjudan härtil har utfärdats av skriftställaren Ludvig Nordström, som kommit till Paris som ombud för svenska kolonin i London. Den planerade dagliga tidningen skulle börja utkomma i Stockholm nästa vinter och bli ett organ för de svenska kolonierna i utlandet, vilkas åsikter och ekonomiska intressen den skulle förlikta. Tidningen är framför allt beräknad att bli ett affärsorgan utan politisk färg. Mötet tillställdes en komité å 7 medlemmar ur svenska kolonin. Å Paris-korrespondenten till svenska tidningar utestuldes förmågen från mötet. Hr. Nordström kommer att resa till Amerika för att söka vinna svensk-amerikanerna för tidningsplanen.

Notabelt dödsfall

Riksdagsmannen Daniel Person i Tällberg skattar åt förgåelsen.

Bonden som blev talman

Den 24 maj avled riksdagsmannen Daniel Person i Tällberg (Dalarna) som en följd av lunginflammation. Med honom bortgick en av svenska riksdagslivets mest bemärkta personligheter. Han var i många år riksdagsman och intog som sådan en ledande ställning. Vid årets riksdag utnämndes han till talman i Andra kammaren, den förste bonden som beklätt denna post. Han nodgades dock av sjukdom snart avsäga sig uppdraget. Han föddes den 10 mars 1850 i Leksås, Leksand, där fadern var hemmansägare och hirdars-bomare. Tidigt togs hans duglighet och skicklighet i anspråk för offentliga uppdrag. Sedan 1890 representerade han sin hemort i riksdagen. Han verkade kraftigt för lösning av rösträttsfrågan.

Nytt lokalbibliotek

Lokalbiblioteket No. 18 bildas i Erickson, Man.

Tisdagen den 3 juli bildades ett lokalbibliotek i Erickson, Man., under Svenska Nationalbibliotekets och erhöll nummer 18. Red. N. F. Brown från Winnipeg deltog i bildandet av sagda lokalbibliotek. Mötet, som hölls i hallen i Erickson, öppnades av mr. A. Jacobson, som fungerade som kvällens ordförande. Mrs. N. P. Lithander, ackompanjerad av sin man, gav ett förtärligt solomnummer. Red. Brown förklarade i ett improviserat tal Sv. Nationalbibliotekets ändamål och arbetsmetoder, varefter mrs. Lithander och sin sönjona en sång. Kvällen följande hölls av red. Brown, som berättade det svenska sommartinget och dess betydelse samt även sade några ord om verklig och sann patriotism. Under mötet antecknade sig 37 personer som medlemmar av lokalbiblioteket no. 18. Sedan man druckit kaffe och ätit "icecream", hölls ett affärsmöte, varvid följande tjänstemän valdes: A. Jacobson, ordf., L. Öberg, sek., N. Nyström, kassör, och A. Rangren, bibliotekarie. Det beslöts att på följande möte välja lämpligt namn. Det nybildade lokalbiblioteket önskas lyckönskningar och framgång.

Rättsvisan segrar

En av imperialisternas legodringar förförklarad svensk erhåller upprättelse

Vägrad att rösta

Förde saken till domstol i Wetaskiwin och vann målet

De flesta av de många oegentligheter, som med vederbörandes goda minne och på deras initiativ begjördes i valet den 17 december 1917, ha blivit ostraffade. De förordade ha i de flesta fall icke velat åtaga sig besvär och risken att åtala de regeringens hantlangare, som syndat. Det är därför uppmanande att höra, att det finnes en svensk, som vågade gå till rätta med imperialisternas legodringar, och gitt denna svenska ärendet erhöll rättvisa — hur underligt nu detta än kan låta här i Canada!

Söndagen den 14 juli världes i Lac du Bonnet, Man., en fäst, varvid det är meningen att bilda ett lokalbibliotek under Svenska Nationalbibliotekets ledning. Red. N. F. Brown samt möjligen även konsul P. B. Anderson, hr. John E. Lidholm, O. Nilsson och O. L. Holmgren från Winnipeg komma att deltaga i denna fäst.

Svenska Nationalbibliotekets korrespondens har en tid legat nere på grund av att sekr. befunnit sig på resande fot. Alla, som skrivit i till sekr., ombudjas hava tillämnat. I dagarna skola de erhålla svar på sina skrivelser.

Ännu en gång påminnes om att det nummer tagit ganska lång tid med bokändringar, då förlagen i För. Staterna svida varje bokändring först måste skaffa sig exportlicensen.

NY VASARIDDARE

Enligt vad meddelas från New York ha två av den stadens bemärkta svenskanbåner, generalagenten G. Hilmer Lundbeck och ingenören Emil F. Johnson av kung Gustaf tilldelats Vasardaren.

BRITTISK FODOÄMNEKONTROLL

Robert Clynes, parlamentarisk sekreterare till födoämneskontrolldepartementet, har blivit utnämnd till brittisk födoämneskontrollör efter Viscount Rhonda.

BRANTING I PARIS.

Red. Hjalmar Branting och f. tyske premiärministern Kerenskiij voro närvarande vid det franska socialpartiets möte i den franska deputatdekamerns härmedagen. Hr. Branting uttalade för de franska socialisterna de steg, de tyska socialisterna tagit och antydde möjligheten av en internationell socialistkongress, som enligt hans uttalande skulle hållas så snart förhållandena det medgävo.

ORO I SYDAFRIKA

Premiärminister Botha i Union of South Africa har utfärdat ett meddelande, vari det heter, att oro råder i Sydafrika. Starke polis- och militärtrupper ha vidtagits för att möta situationen. Botha säger sig övertygad, att tyska agenter äro i verksamt för att uppröra källanerna och om möjligt med våld omintetgöra konstitutionen.

Från de gamles fäst i New Sweden

En del av deltagarna i fästet.

På annat ställe omtalas, att de gamla settlarna i Wetaskiwin-distriktet, Alta, firade 25-årsjubileum på Dominiondagen, den 1 juli. Fästet blev enligt rapport till S. C. T. synnerligen lyckad. De gamla svenska pionärerna i distriktet deltog mangrant och avlade vittnesbörd om de strapasor och svårigheter, de i nybyggartiden måst genomgå. Nummer tredje detta distrikt räknas till ett av de mest välbergade svenska settlementen i Canada, o. de gamla kunna säkerligen glädja sig ö. över allehanda materiel framgång. Men

En av de aderton

Landshövding Hammar skjöld invald i Svenska akademien efter Per von Ehrenheim

Utän litterär förtjänst

Svenska akademins urartning synes vara ett fullbordat faktum

I Posttidning meddelas, att Svenska akademien med sin höge beskyddare konungen bifall den 23 maj i följande efter framlidne f. statsrådet Per von Ehrenheim till ledamot valt och kallat förre statsministern, landshövding Hjalmar Hammar skjöld. Några litterära förtjänster har den nya medlemmen av de aderton vetenskaperna inte tillfäkt för utmärkelser. Varken hans skriftställarskap på den svenska bolagsrättens område, hans fadersförhållande till noten till presidenten Wilson och den underliga kommissionen i Luxemburgsaffären eller hans vittalighetsprov i Karolinska förbundet torde få betraktas som följande goda specimen för en plats i den vettra aeropagen. Svenska akademien har vid sitt val säkerligen letts av

Hjalmar Hammar skjöld

andra synpunkter. Den här följd av anvisningar som dess stiftare gav när han i sin akademi satte ett antal representanter för rikets "herrar" vill sidan av poeter som Kellgren. Redan Tegner hade uppläpt Svenska akademins svaghet för de blå banden. Formodligen har akademien uppfattat det så att den här har en tradition att förvalta, och det har fallit sig så mycket naturligare för dem att vid detta tillfälle bringa traditionen sin gård som det gällt att utse innehavare av den stol där före staterådets av Ehrenheim sitt statsminister Louis De Geer.

När akademien sålunda från början begränsat synkretsen till statsmän och seraffirmidare, är det begripligt att den stultig stannat för hr Hammar skjöld. För honom har kallelsen tillika behagat att skinka honom en av de få högre utmärkelser han inte redan i ägare till. På den nya stellet den aderton kan tillämpas ett ord av professor Schjok och Persson, Hermansson och deras likar i Gustaf III:s stiftelse: ett dylikt ledamotskap kunde åtminstone betraktas som en ny utmärkelse lagd till de många föregående — "kanske ej fullt fört nt, men därför dess mera värdommen".

HEMSK OLYCKA

Ekskursionsångaren Columbia stötte i fredags kväll på något föremål i Illinois river och sjönk inom några minuter. Över hundra personer av de 500 ombord omkommo. 75 personer ligga på sjukhus i Peoria, Ill.

TRANSPORTFARTYG PÅ GRUND

Det canadensiska truppfartyget City of Vienna med trupper ombord stötte härmedagen på grund under dimma vid Atlanthavskusten. Trupperna och besätningens fördes i land. Man tror, att fartyget blir helt förstört.

En "oldtimers" fäst i Alberta

Skandinaverna i New Sweden, Wetaskiwin-distriktet, Alta., firade 25-årsjubileum

De gamla settlarna tala

Fästet betecknas av vår korrespondent som i allo lyckad, gynnad av härligt väder

(Spezialt för S. C. T.)

Den 1sta juli, Dominiondagen, firade de första gamla settlarna i Wetaskiwin-distriktet sitt tjugoårsjubileum. Det härligaste väder, man kunde önska sig, härskade hela dagen, tills den var bergad och var och en kommit hem till sitt. På kom en ganska stark regnstorm, som utan tvivel på sina håll var blandad med hagel. (Då detta skrivs är det ännu icke hämt för underreknad, om någon nämnsvärd skada åstadkommit. I Wetaskiwin närmaste omnejd blevo vi alla full skonde denna gång.)

En stor massa folk hade samlats från nära och fjärran, trots det att U. F. A. förenigen i Wetaskiwin anordnat en stor picnic och sportdag. En skänknare beräknade antalet besökare till omkring ett tusen, män och kvinnor och barn. Möjligen är denna beräkning något för hög.

Underreknad hade blivit utsedd och ombads av festkommitténs ordförande att fungera både sköns ordförande och såväl som festtalar, men jag frågade mig det förra, istället valdes pastor G. A. Sandin från Highland Park, vilken öppnade dagens förhandlingar på sitt säregna sätt, varefter den stora samlingen sjöng "Vår gud är oss en värdig borg".

Den första talare på programmet var herr O. L. Save, en av de gamla veteranerna, som på ett förtyngfullt sätt skildrade de första nybyggarens kamp och banlyttarverk, och de omständigheter, man hade att möta, samt talade något om utvecklingen och skillnaden mot norr och nu. Herr Save berättade också på ett anslående sätt den svenska kulturen och dess märkesmän och kvinnor, samt nödvändigheten av att bevara det bästa i och av den. Herr Save's tal mottogs med stort intresse av publiken.

Den ryska frågan

Den tyske ambassadören i Moskva mördad.

Allierad intervention i Ryssland förutsägs i de senaste meddelandena från Washington och ententens huvudstäder. Frågan har länge övervägits, men åtskilliga händelser de senaste dagarna ha nödvändigtgjort ett beslut. För det första meddelades i fredags från Stockholm, att Finland stod i beredskap att förklara de allierade krig som inledning till ett tysk-ryskt angrepp på Arkangel, där de allierade ha betydliga förband, som brittiska, franska och amerikanska örlogsmän hålla vakt över. Bolsjevikerna i Ryssland förtogo intet för att hindra tyskarna och finnarna att sätta sig i besittning av bansträckan till Murmansksten, som nu är den enda bana genom vilken de allierade kunna öppna förbindelse med Petrosgrad och det inre Ryssland. Ett telegram från Vardö, Norge, i söndags vet att omåtal, att hela befolkningen på Murmansksten brutit sig lös från Ryssland och förenat sig med ententen. Ett förord med livsmålet har anlitat till Murmansk fr. Förenta Staterna enligt samma telegram.

Hemsökes av röde hanen

Gör oersättlig förlust genom att manuskript bli lågornas rov

Natten mot den 23 juni härjade elden byggnad i Chester Springs, Pa., där var landsman, dr Amandus Johnson, slagit sig till ro efter avslutad 30-årig bandet av sitt stora historiska arbete "The Swedish Settlements on the Delaware". Elden sprang sig så hastigt, att dr Johnson och hans hustru måste rida sig ur det brännande huset endast klädda sina nattdräkter. Båda blövs brända och mrs Johnson blev så allvarligt skadad. Dock synes hennes liksom dr Johnsons brånskador lyckligtvis icke vara av allvarigare natur. Elden förstörde början av manuskriptet till det ovan nämnda arbetet. Den största och oersättliga förlusten var dock ett färdigt manuskript till arbetet, "The Scandinavian Studies and Friends of H. W. Longfellow", på vilket dr Johnson med lag ett tr. get arbetet de senare åren, samt en stor Longfellow-samling, som bland annat innehöll en fullständig samling av skalden Longfellow's arbete, översatta till de skandinaviska språken.

F. TSAREN MÖRDAD?

Äter kom den 6 dennes ett rykte att f. d. tyske tsaren blivit mördad. Jämte honom hans maka och en deras dotter, säger meddelandet.